

GUIA DOCENT

ACCIÓ SOCIOEDUCATIVA EN PERSONES GRANS EN SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA

Coordinació: RIBES CASTELLS, RAMONA ANA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	ACCIÓ SOCIOEDUCATIVA EN PERSONES GRANS EN SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA			
Codi	100932			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Educació Social	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1.8	4.2	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	RIBES CASTELLS, RAMONA ANA			
Departament/s	PSICOLOGIA, SOCIOLOGIA I TREBALL SOCIAL			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
RIBES CASTELLS, RAMONA ANA	ramona.ribes@udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

1

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Comprendre el fenomen de l'envelliment humà i la pèrdua d'autonomia funcional des d'una mirada socioeducativa: representacions socials, del model de la dependència al model de l'autonomia i la dignitat de la persona.
2. Integrar les principals teories explicatives del procés d'envelliment humà i la pèrdua d'autonomia: models de discapacitat, mecanismes de regulació de les pèrdues, resiliència i teories del cicle vital.
3. Conèixer els serveis socials dirigits a les persones grans en situació de dependència: residències, centres de dia i atenció a domicili.
4. Analitzar les funcions de l'educador/a social en l'àmbit de les persones grans en situació de dependència.
5. Avaluar les diferents àrees de capacitats per a la planificació de l'acció socioeducativa.
6. Disenyar plans personalitzats de suport des de l'enfoc centrat en la persona, les seves potencialitats i la seva història de vida.
7. Especificar les característiques del vincle en la pràctica socioeducativa amb persones grans en situació de dependència i les seves famílies: del "fer-se càrrec" a l'acompanyament.

Competències

CG1 Desenvolupar capacitat crítica, d'anàlisi, de síntesi, d'organització i de planificació.

CG2 Exercir un aprenentatge autònom, adaptació a situacions noves i apertura cap a l'aprenentatge al llarg de la vida i desenvolupament de la creativitat, iniciativa i esperit emprenedor

CG3 Mostrar capacitat per treballar en equip, per conduir i liderar grups, per resoldre conflictes, presa de decisions i desenvolupar habilitats per a les relacions interpersonals.

CG4 Assumir el compromís de desenvolupament personal i professional amb un mateix i la comunitat.

CG5 Desenvolupar capacitat per a la selecció, gestió del coneixement i de la informació.

CT1 Tenir una correcta expressió escrita

CT4 Respectar els drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, la promoció dels Drets Humans i els valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

CE1 Comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, comparats, polítics, ambientals i legals que constitueixen a l'ésser humà com protagonista de l'educació.

CE3 Conèixer els supòsits filosòfics, pedagògics, psicològics, sociològics i antropològics i de qualsevol altres fonaments teòrics de la intervenció socioeducativa i els seus àmbits d'actuació.

CE4 Analitzar necessitats així com dissenyar, aplicar y avaluar plans, programes, projectes i activitats d'intervenció socioeducativa en contextos diversos.

CE7 Mostrar una actitud empàtica, respectuosa, solidaria i de confiança cap als subjectes i institucions d'educació social

CE10 Dissenyar, utilitzar i avaluar els mitjans i recursos didàctics en la intervenció socioeducativa

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. El procés d'envelliment que comporta situacions de dependència i la seva repercusió física, cognitiva, emocional i social. Principis per a l'acció socioeducativa: envelliment actiu, benestar i formes de vida, participació i comunitat, acompanyament, identitat i resiliència, el suport a partir de les potencialitats de la persona, autonomia i dignitat, atenció centrada en la persona, el bon tracte respecte del mal tracte.
2. Malalties neurodegeneratives associades a l'envelliment: acompanyament en les demències.
3. La cartera de serveis socials per a les persones grans en situació de dependència i les seves famílies: rol, funcions i identitat professional de l'educador/a social.
4. La valoració geriàtrica integral. Escales de valoració, informació biogràfica i planificació dels plans personalitzats de suport.
5. Acció socioeducativa en persones grans en situació de dependència
6. El suport a la família de les persones grans en situació de dependència: la dinamització de grups de cuidadors informals.
7. L'acompanyament socioeducatiu a la persona gran i la seva família en el procés de morir i el dol.

Eixos metodològics de l'assignatura

El desenvolupament de la matèria es realitzarà a través de diferents tipologies d'activitats:

- Classes teòric presencials
- Classes pràctiques i/o seminaris
- Elaboració de treballs individuals i/o en grup
- Tutories individuals i/o en grup
- Lectura i anàlisi de documents
- Visites a centres residencials i associacions

Pla de desenvolupament de l'assignatura

set	act	temps de treball	
		presencial	no presencial
1	tema 1	4	6
2	tema 2	4	6
3		4	6
4	tema 3	4	6
5		4	6
6	tema 4	4	6
7		4	6
8	tema 5	4	6
9		4	6
10		4	6
11	tema 6	4	6
12		4	6
13		4	6
14	tema 7	4	6
15		4	6
16	avaluacio		

Sistema d'avaluació

Avaluació continua

L'avaluació de la matèria consta de tres evidències:

bloc 1: activitat cas pràctic (20%)

bloc 2: 40%

activitat 1: disseny projecte grupal (20%)

activitat 2: treball escrit (20%)

bloc 3: activitat pràctiques de classe (40%)

L'avaluació continuada d'aquestes evidències inclou entregues parcials de les evidències.

Per fer la suma de la nota de la nota dels tres blocs, cal haver-se presentat els materials dels tres .

Per aprovar la matèria, la nota mínima és un 5. Els criteris d'avaluació de cada evidència i les dates d'entrega es donaran a l'inici de la matèria.

A partir de l'acord **de la comissió de graus i màsters de la FEPTS (27 de gener de 2021)** **s'aplicarà la qualificació de "no presentat" sempre que l'alumne hagi realitzat un percentatge de menys del 30% de les activitats d'avaluació de l'assignatura.** En el cas que hagi realitzat un 30% o més de les activitats d'avaluació, es posarà en l'acta la qualificació que li correspongui.

Avaluació única:

L'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació contínua a l'inici del semestre i acollir-se a la modalitat d'avaluació alternativa. Per fer-ho, haurà de presentar una instància a secretaria en el termini fixat i aportar documentació justificativa d'activitat laboral i/o altres situacions personals.

La modalitat d'avaluació alternativa inclou una prova individual (80%) i l'anàlisi de lectures obligatòries (20%). Per aprovar la matèria es demana un mínim de 5 punts.

Tant en l'avaluació continua com la única, un requisit indispensable és la correcció lingüística i formal en les produccions escrites seguint la guia de treballs que trobareu a <http://www.fce.udl.cat/Recursos/guies/guiatreballs.pdf>

Els treballs presentats a nivell formal incorrectament es retornaran a l'estudiant perquè faci la correcció. Aquests errors formals repercutiran fins a 2 punts en la qualificació de la matèria.

Bibliografia i recursos d'informació

Bermejo, L. (2010). *Envejecimiento activo y actividades socioeducativas con personas mayores*. Madrid: ed. Médica Panamericana.

Comellas, M. J. (2019). Interdependència: un canvi de model en les relacions per afrontar els reptes actuals. Capítol del llibre *Les relacions interdependents entre persones, generacions i institucions. Canviar les relacions desmuntant els estereotips*. Pg 7-20. Octaedro editorial

Comellas, M.J. (2022). Generació sènior. Envellir en la societat de la joventud. Pagès editors.

Faus-Bertomeu, A., Osborne, R., & Freixas, A. (2019). La revolución de las canas: sexualidades, género y envejecimiento. Conversación con Anna Freixas. *Encrucijadas: Revista Crítica de Ciencias Sociales*, (17), 4.

Fundació La Caixa (2013). Els maltractaments a les persones grans: guia per la detecció i per a l'acció (en línia). (consulta 12072017)

<https://obrasociallacaixa.org/documents/10280/190103/Guia+deteccio%C3%B3%20maltracte+gent+gran.pdf/82ebafe0-214a-4494-80cd-3185a1829e70>

García Meilán, J.J. i Criado, J.M. (2017). *Enfermedad de Alzheimer y otras demencias neurodegenerativas: aspectos*

psicosociales. Barcelona: ed. Elsevier

Martínez, T. (2020) La Atención Centrada en la Persona. Un enfoque de calidad y buen trato para las personas que precisan cuidados. *Revista Institucional Personas Mayores, Voces y Derechos del Ministerio Público de la Defensa Pública de la Ciudad Autónoma de Buenos Aires*, nº 19, 215-230

Martínez Heredia, N. i Bedmar M.(2017). *Personas mayores y Educación Social: teoría y intervención*. Granada: ed. Universidad Granada.

Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària (2023). *Dones grans i violències masclistes des de l'àmbit comunitari*. Departament de Drets Socials. Generalitat de Catalunya.

Puigpinós, R., Ariza, C., Artazcoz, L. (2019). *Habitatges amb serveis versus residències per a persones grans*. Agència de Salut Pública de Barcelona.

Rodríguez, P. i Vilà A.(2014). *Modelo de atención integral y centrada en la persona: teoría y práctica en ámbitos del envejecimiento y la discapacidad*. Madrid: ed. Tecnos

Rodríguez Rodríguez, P. (2021). Las residencias que queremos. *Cuidados y vida con sentido*. Fundación Pilares. Ed. Catarata.

Tabueña, M., Muñoz, J. i Fabà, J. (2016). *La sensibilització i la prevenció dels maltractaments a les persones grans*. Obra Social "la Caixa".

Young, T. Mantthorp, C. i Howells, D. (2010). *Comunicació i demència. Noves perspectives , Nous enfocaments*. Col·lecció Comunicació i Societat. Barcelona: editorial UOC